

«Πρόληψις» και «Νιάρχος» πολεμούν την πείνα στους μαθητές

Του ανταποκριτή μας
Γιάννη Σοφianού

ΑΘΗΝΑ. (Γραφείο Εθνικού Κήρυκα). Το Ινστιτούτο Πρόληψις, Περιβαλλοντικής και Εργασιακής Ιατρικής, Prolepsis (Πρόληψις), και το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος», δίνουν μάχη κατά του φαινομένου της πείνας, το οποίο ογκώνεται και στους μαθητές ελληνικών σχολείων, καθώς η χώρα βιώνει μεγάλη ύφεση.

Τραγικές ιστορίες για την επισιτιστική ανασφάλεια που πλήττει την Ελλάδα, μεταφέρει η «New York Times», επικαλούμενη και τη δήλωση της Δρ. Αθηνάς Λινού πως, όσον αφορά σ' αυτό το φαινόμενο, η χώρα «έχει πέσει τώρα στα επίπεδα ορισμένων αφρικανικών χωρών».

Η Δρ. Λινού είναι καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Αθήνας, επίτιμη πρόεδρος του Πρόληψις και επιστημονική υπεύθυνη του προγράμματος Σίτισης και Προώθησης Υγιεινής Διατροφής, το οποίο υλοποιείται από το Ινστιτούτο με δωρεά του «Σταύρος Νιάρχος» ύψους σχεδόν 8 εκατ. δολαρίων (6 εκατ. ευρώ) (Απρίλιος 2012- Ιούνιος 2013).

Όπως εξήγησε στον «Ε.Κ.», το Πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές δημοσίων Δημοτικών σχολείων και Γυμνασίων κοινωνικοοικονομικά ευπαθών περιοχών όλης της χώρας, που πλήττονται περισσότερο από την κρίση.

Η εφαρμογή ξεκίνησε πιλοτικά κατά το τρίμηνο Απριλίου-Ιουνίου 2012 σε 34 σχολεία και σε σύνολο 6.272 μαθητών. Αποφασίστηκε η συνέχιση και διεύρυνσή του για το σχολικό έτος

2012-2013 με στόχο την αρωγή 20.000 μαθητών. Ήδη ωφελούνται 155 σχολεία και περίπου 24.600 μαθητές πανελλαδικά.

Το Πρόγραμμα, σχεδιάστηκε και υλοποιείται για να εκπληρώσει έναν διττό στόχο: Να παρέχει τη δυνατότητα σε όλους τους μαθητές των σχολείων που συμμετέχουν να λαμβάνουν καθημερινά ένα δωρεάν μικρό, υγιεινό γεύμα, ειδικά σχεδιασμένο για τις ανάγκες τους και να ενισχύσει την προαγωγή της υγείας μέσω της υγιεινής διατροφής, τόσο των μαθητών όσο και των οικογενειών τους.

Όσον αφορά στα γεύματα, βασικός στόχος είναι η ενθάρρυνση της υιοθέτησης υγιεινών επιλογών. Τα μενού σχεδιάζονται από την ειδική επιστημονική ομάδα του Προγράμματος και αναθεωρούνται και από καθηγητές Πανεπιστημίων της Ελλάδας και των ΗΠΑ, όπως το Harvard και το Stanford.

Ενδεικτικά, το μενού περιλαμβάνει τις παρακάτω επιλογές, οι οποίες εναλλάσσονται, για να υπάρχει ποικιλία και εμπλουτίζονται: σάντουιτς με τυρί και ντομάτα ή γαλοπούλα, τoστ με τυρί, σπανακόπιτα ή σπανακοτυρόπιτα με ελαιόλαδο, γάλα λευκό 3 φορές την εβδομάδα, και φρέσκο φρούτο εποχής καθημερινά.

Τα μικρογεύματα καλύπτουν περίπου το 20% με 30% των συνολικών ημερησίων ενεργειακών αναγκών των παιδιών, παρέχοντας συγχρόνως πηγές από όλα τα απαραίτητα μακροθρεπτικά συστατικά.

Από τον Οκτώβριο 2012 έως τα τέλη Μαρτίου 2013 έχουν διανεμηθεί συνολικά 1.622.646

γεύματα, αντίστοιχος αριθμός φρούτων και 1.010.561 γάλατα.

Η Δρ. Λινού, σημείωσε ότι κατά την πιλοτική εφαρμογή με στόχο τη συνεχή αξιολόγηση και βελτίωση του Προγράμματος, διανεμήθηκαν στις οικογένειες των μαθητών ερωτηματολόγια. Συνολικά συλλέχθηκαν περίπου 7.700 ερωτηματολόγια, σύμφωνα με την ανάλυση των οποίων:

Μετά από τους 3 μήνες εφαρμογής, το επίπεδο της επισιτιστικής ανασφάλειας με ύπαρξη πείνας (μέτριας ή σοβαρής) μειώθηκε στο 41% (με σοβαρή ύπαρξη πείνας στο 16%) από 53% (και 23% αντίστοιχα) που είχε καταγραφεί πριν από το Πρόγραμμα.

Μείωση στα επίπεδα επισιτιστικής ανασφάλειας παρατηρήθηκε στα 30 από τα 34 σχολεία.

Το 89% των γονέων δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι.

Το 72% των γονέων πιστεύει ότι το Πρόγραμμα καλύπτει κάποια επαρκή ανάγκη για τις περισσότερες από τις μισές οικογένειες του σχολείου.

Σύμφωνα με τους γονείς, το παιδί έτρωγε στο σχολείο περισσότερο από όσο πριν και καταλάβαινε περισσότερα γαλακτοκομικά και φρούτα. Επίσης, ανέφεραν ότι επηρεάστηκαν θετικά οι γνώσεις του παιδιού σχετικά με την υγιεινή διατροφή.

Το 99% των γονέων δήλωσε ότι επιθυμεί το Πρόγραμμα να συνεχιστεί και τη νέα χρονιά.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν και τα αποτελέσματα της ποιοτικής αξιολόγησης που βασίστηκαν στη διεξαγωγή ομάδων εστιασμένης συζήτησης με τους διευθυντές, καθηγητές και γονείς και κηδεμόνες. Ειδικότερα:

Παιδιά του Δημοτικού τρώνε σάντουιτς στο διάλειμμα.

Έχει καταγραφεί ότι μαθητές που δεν παρακολουθούν τα μαθήματα συστηματικά, παρουσιάζουν σταθερή φοίτηση χάρη στο Πρόγραμμα.

Οι συμμετέχοντες στην ποιοτική διερεύνηση ανέφεραν, ότι: «πρόκειται για ένα Πρόγραμμα με προσωπικότητα... χαρακτήρα», ότι «έχει δύναμη...» και ότι «είναι πολλά υποσχόμενο».

Ορισμένα από τα στοιχεία που φαίνεται να συντελούν στη διαμόρφωση της συγκεκριμένης εικόνας είναι:

Το Πρόγραμμα αφορά άμεσα ή έμμεσα τόσο στην οικονομική ενίσχυση των μαθητών και των οικογενειών τους όσο και στη διατροφική αγωγή και την ευρύτερη προώθηση της υγείας τους.

Ο κοινωνικός χαρακτήρας διαμορφώνεται από το βασικό

δεδομένο της συμμετοχής όλων των μαθητών και των οικογενειών τους στο Πρόγραμμα, η οποία αποτρέπει οποιοδήποτε κοινωνικό στιγματισμό και αποτελεί «καταλύτη» συμμετοχής και αποδοχής του.

Επίσης φαίνεται να επιδρά θετικά και σε κοινωνικά και ψυχολογικά ζητήματα των πληθυσμών, τα οποία εντείνονται λόγω της εκτεταμένης οικονομικής κρίσης. Φαίνεται να καλλιεργεί το σεβασμό, την αλληλεγγύη και την ισοτιμία μεταξύ των μελών της μαθητικής κοινότητας.

Το σχολείο, οι μαθητές και οι οικογένειές τους εμπλέκονται δυναμικά στο Πρόγραμμα, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό και τη συνεργασία τους. Παράλληλα, φαίνεται ότι βοηθά στη βελτίωση των συνθηκών σύμπραξης γονέων και σχολείου, καθώς φαίνεται ότι το σχολείο δείχνει

να κατανοεί τα προβλήματα των οικογενειών και να τις στηρίζει έμπρακτα.

Σε γενικές γραμμές οι συζητήσεις κατέδειξαν ότι οι γονείς αναγνωρίζουν πως η εφαρμογή του Προγράμματος καλύπτει μια τεράστια ανάγκη και έχει πολλαπλά οφέλη.

Συγκεκριμένα θεωρούν ότι τα μικρογεύματα είναι υγιεινά, ποιοτικά και ότι προωθούν υγιεινά πρότυπα διατροφής. Άλλωστε αναφέρουν, μεταξύ άλλων, πως «για μερικά παιδιά είναι το μοναδικό γεύμα της ημέρας... Ακόμα και για ένα παιδί να συμβαίνει αυτό... καταλαβαίνετε τη σοβαρότητα της κατάστασης...».

«Μία μέρα ένα παιδί θα πεινάει περισσότερο και κάποιο άλλο λιγότερο... θα του δώσει το γεύμα του... θα πει και το δεύτερο γάλα από ένα άλλο παιδί που δεν το θέλει... κινούνται ομαδικά».

Τα στελέχη του Πρόληψις, κυριολεκτικά «οργάνουν» την Ελλάδα, συζητώντας με σχολεία την ένταξή στο Πρόγραμμα. Όπως είπαν στον «Ε.Κ.», η προσφορά του Ίδρυματος «Σταύρος Νιάρχος» είναι εξαιρετικά γενναίοδωρη. Ωστόσο, η ανάγκη είναι μεγάλη και διαρκώς μεγαλώνει, ενώ δεχόμαστε συνεχώς νέα αιτήματα συμμετοχής από σχολεία. Αν αναλογιστεί κανείς ότι στην Ελλάδα έχουμε πάνω από 1.000.000 μαθητές, στόχος είναι να φτάσουμε σε όσο το δυνατόν περισσότερους. Κάθε βοήθεια, μικρή ή μεγάλη, είναι πολύτιμη. Ιδιαίτερα σημαντική είναι και η προσφορά των εθελοντών, οι οποίοι είναι δίπλα μας σε κάθε βήμα αυτής της προσπάθειας.